

Millî Eğitim Bakanlığı Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği (Son

Değişiklik Dahil 01.02.2007, RG:26421)Yön.Yayıml Tarih: 08/12/2004/25664 RG

Değişiklik: 03/02/2005/25716 RG

Değişiklik: 19/10/2005/25971 RG

Değişiklik: 20/05/2005/26173 RG

Değişiklik: 23/12/2006-26385 RG

Değişiklik: 01/02/2007-26421 RG

Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf

Geçme ve Sınav Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç

MADDE 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel orta öğretim kurumlarında sınıf geçme ve sınavlarla ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 — Bu Yönetmelik, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel orta öğretim kurumlarında sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 — Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ile 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Kurul: Talim ve Terbiye Kurulunu,
- c) Okul: Resmî ve özel orta öğretim okul/kurumunu,
- d) Müdür: Resmî ve özel orta öğretim kurumu müdürünü,
- e) Dönem: Ders yılının başladığı tarihten dinlenme tatiline, dinlenme tatili bitiminden ders kesimine kadar geçen her bir süreyi,
- f) Ders Yılı: Derslerin başladığı tarihten kesildiği tarihe kadar geçen süreyi,
- g) Öğretim Yılı: Ders yılının başladığı tarihten bir sonraki ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süreyi,
- h) Ölçme Araçları: Öğrencilerin bilgi, beceri ve davranışlarının değerlendirilmesinde başvurulacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlar ile ödev ve projeleri,
- ı) Alan/Dal: Okullarda program türlerine göre açılan alan/dalı,
- j) Ortalama Yükseltme Sınavı: Okula devam eden öğrenciler için öğrenim gördükleri sınıfta başarılı ya da başarısız oldukları derslerden yapılan sınavı,
- k) Sorumluluk Sınavı: Önceki yıllardan başarısızlığı bulunan öğrencilerin başarısız oldukları derslerden yapılan sınavı,
- l) Yetiştirme programı: Ders yılı içinde çeşitli nedenlerle yapılamayan dersler için düzenlenen programı,
- m) Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman): Eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde öğrencilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti veren, üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik ile eğitimde psikolojik hizmetler alanında lisans eğitimi almış personeli,
- n) Sınıf Rehber Öğretmeni: Okul yönetimince sorumluluğu kendisine verilen sınıf/şubenin rehberlik hizmetlerini yürüten öğretmeni,
- o) Öğretmenler Kurulu: Okulun bütün öğretmenleri ile aday öğretmenlerinden oluşan kurulu,
- p) Zümre Öğretmenler Kurulu: Okulda aynı dersi okutan öğretmenlerden oluşan kurulu,
- r) Şube Öğretmenler Kurulu: Bir şubede ders okutan öğretmenlerden oluşan kurulu,
- s) Veli: Öğrencinin anne/babasını veya yasal olarak sorumluluğunu üstlenen kişiyi ifade eder.

Genel İlkeler

MADDE 5 — Eğitim-öğretim sürecinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur;

- a) Öğrencilerin, uyum içinde bir arada yaşamanın gereği olarak demokrasinin temel ilkelerine, insan hak ve özgürlüklerine dayalı etkin ve katılımcı fertler olarak yetiştirilmeleri sağlanır.
- b) Öğrencilerin estetik ve etik değerlere duyarlı olmaları, duygusal yönden gelişmeleri sağlanır.
- c) Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleriyle derslerdeki başarısına göre alana/dala yönelmesine ve gelişmesine imkân sağlanır.
- d) Öğrencilerin ders ve alan/dal seçiminde kendisinin ve velisinin karara katılımı sağlanır.
- e) Okullar ve programlar arasında yatay ve dikey geçişlere imkân sağlanır.
- f) Öğrenciler; ders, ödev, proje, atölye, uygulama, laboratuvar, staj çalışmaları ile işletmelerde beceri eğitimine ve sınavlara katılırlar.
- g) Öğrenci başarısının tespiti; derslerin özelliklerine göre yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlara, ödev, proje, ders içi ve ders dışı etkinliklere dayandırılır.
- h) Öğrencinin başarısı bir bütün olarak dikkate alınır ve sınıf geçmesi, bir sınıfta aldığı bütün derslerden başarılı olmasına ya da yıl sonu başarı ortalamasına göre belirlenir.
- ı) Ölçme ve değerlendirmede, öğretim programları esas alınır.
- j) Öğrenci başarısının belirlenmesi amacıyla hazırlanan ölçme araçlarında; bilginin yanında kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme düzeyindeki becerilerin de ölçülmesine ağırlık verilir.
- k) Ölçme ve değerlendirmede okul, ilçe, il ve yurt çapında birlik ve beraberlik ön planda tutulur.
- l) Öğrenci başarısını ölçmeye yönelik bütün süreçlerin sürekli gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi sağlanır.
- m) Öğrenci başarısının ölçülmesinde kullanılan ölçme araçları; geçerlilik, güvenilirlik ve kullanılabilirlik özelliklerini taşır.
- n) Öğrencinin başarısı çeşitli yöntemlerle sürekli olarak izlenir.
- o) Her ölçme sonucu öğrencinin gelişimi için değerlendirilir.
- p) Öğrencinin kapasite ve yeteneği doğrultusunda, her ölçüm sonucunda tespit edilen durumla verilen eğitim sürekli ilişkilendirilir.
- r) Sınıf rehber öğretmeni, okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile iş birliği içinde çalışır.
- s) Öğretim kurumlarının öğretim kadrolarından ve uygun eğitim ortamlarından ortaklaşa yararlanılır.

İKİNCİ KISIM

Programlar, Dersler, Alanların Belirlenmesi, Ders Seçimi ve Kurulların Çalışmaları

BİRİNCİ BÖLÜM

Programlar ve Dersler

Program Çeşitleri

MADDE 6 — Orta öğretim kurumlarında;

- a) Yüksek öğretime,
- b) Hem mesleğe hem yüksek öğretime,
- c) Hayata ve iş alanlarına

hazırlayan programlar uygulanır.

Öğretim programları, öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerine göre bireysel farklılıklarına ve yönecekleri alan/dalın özelliklerine uygun olarak ortak dersler, alan/dal dersleri ile seçmeli derslerden oluşur.

Ortak dersler ile alan/dal dersleri ve seçmeli derslerin her birinin haftalık ders saatleri, hangi sınıf ve yıllarda okutulacağı kurul kararına bağlı olarak belirlenir.

Ortak Dersler

MADDE 7 – Ortak dersler, öğrencilerin okulu bitirinceye kadar almakla yükümlü olduğu derslerdir.

Bu dersler, bütün öğrencilere asgarî ortak genel kültür vermek, toplum sorunlarına duyarlı, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırma amacına yöneliktir.

Alan/Dal Dersleri

MADDE 8 — Alan/dal dersleri, öğrenciyi hedeflediği yüksek öğrenim programlarına veya mesleğe, iş alanlarına yönelten ve ona bu yönde gelişme imkânı sağlayan derslerdir.

Seçmeli Dersler

MADDE 9 — Seçmeli dersler; öğrencilerin yöneldiği alan/dalda gelişmelerine veya ilgi ve istekleri doğrultusunda çeşitli programlarda ilerlemelerine, kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan derslerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

Alanların Belirlenmesi ve Ders Seçimi

Alanların Belirlenmesi ve Seçimi

MADDE 10 — Okul türlerine göre öğretim programlarında yer alacak alan/dallar ile bu alan/dalların hangi sınıflarda seçileceği ve alanlara kaynaklık eden dersler, okulların haftalık ders çizelgelerinde belirtilir.

Öğrenciler, ilköğretimdeki yöneltme esas ve ölçütleri de dikkate alınarak kendisinin ve velisinin görüşü doğrultusunda ilgili müdür yardımcısı, sınıf rehber öğretmeni ve rehber öğretmen tarafından ilgi, istek, yetenek ve derslerdeki başarı durumlarına göre alanlara yönlendirilir.

Yönelme veya yönlendirmede, alanlara kaynaklık eden derslerin yıl sonu notları ya da yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması esas alınır.

Öğrencilerden;

- Alana kaynaklık eden derslerin her birinden başarılı olanlar istediği alana,
- Alana kaynaklık eden derslerden başarısız dersi bulunup bu derslerin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması en az 2.50 olanlar o alana,
- (a) ve (b) bentlerindeki şartları taşımayanlar, alana kaynaklık eden derslerin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalamasının yüksek olduğu alana yönlendirilir.

Alan seçimi, ders kesiminden itibaren yeni ders yılının başlamasına kadar geçen süre içinde yapılır. Zorunlu hâllerde bu tarihten sonra da alan seçimi yaptırılabilir. Alanını seçen öğrenciler, alana geçiş şartlarını taşımaları kaydıyla ders yılı başından itibaren bir ay içinde alanını değiştirebilir.

10 uncu sınıf sonunda bir üst sınıfa geçebilecek öğrenciler, ders kesiminden itibaren yeni ders yılının ilk bir ayı içinde not şartı aranmaksızın alanını değiştirebilir. Ancak alanını değiştiren öğrenci, yöneldiği yeni alana ait alt sınıfın görmediği alan dersleri ile gördüğü hâlde haftalık ders saati sayısı farkı bir ders saatinden fazla olan alan derslerinden sorumlu tutulur ve bu derslerden alan değişikliğini takip eden ilk ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları döneminde sınava alınır. Öğrenci, yeni alanında okutulmayan önceki alanına ait sorumlu olduğu alan derslerinden muaf tutulur. Ancak sorumlu olduğu seçmeli derslerin sorumluluğu devam eder. Okulda alan açılmaması veya bir alana yönelen öğrenci sayısının 8'den az olması durumunda il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne önlem alınarak kayıtları okullarında kalmak kaydıyla öğrencilerin alan açılan okullarda öğrenim görmeleri sağlanır. Bu uygulamanın mümkün olmaması durumunda ise sayıya bakılmaksızın istenilen alan açılır veya öğrenciler istedikleri alanlardan birine yönlendirilir.

Nakli yapılan öğrencilerden, geldiği okulda alanı bulunmayanlar, velisinin ve kendisinin isteği de dikkate alınarak uygun bir alana yönlendirilir.

Nakil ve geçişleri yapılan öğrencilerin alan seçimi ile hazırlık sınıfında öğrenci sayısının 12'den az olması durumunda da yukarıdaki hükümler doğrultusunda işlem yapılır.

Ders Seçimi

MADDE 11 — Okulun imkânları göz önünde bulundurularak seçilebilecek dersler, ders kesiminden önce okul müdürlüğüne ilân edilir.

Veli, sınıf rehber öğretmeni ve rehber öğretmenin iş birliği ile ders kesiminden, yeni ders yılının başlamasına kadar geçen sürede öğrencilerin derslerini seçmeleri sağlanır. Zorunlu hâllerde bu tarihten sonra da ders seçimi yaptırılabilir.

Seçilen dersler, öğrenci veya velisi tarafından okul müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir.

Seçmeli Dersin Eğitim-Öğretime Açılması

MADDE 12 — Seçmeli bir dersin okutulabilmesi için en az 12 öğrenci tarafından seçilmiş olması gerekir. Ancak okulun imkânlarının uygun olması ve eğitim bölgesindeki okullarda da bu dersin öğretime açılmaması ya da bu derse devam edilememesi durumunda il/ilçe millî eğitim müdürünün onayı ile bu öğrenci sayısı 12'den az olabilir. Özel orta öğretim kurumlarında bu sayının 12'den az olması için il/ilçe millî eğitim müdürlüğü onayı aranmaz.

Okulca Uygulanacak Seçmeli Dersler

MADDE 13 — Yeterli sayıda öğrencinin, uygun okul ortamının ve öğretmenin bulunması durumunda, eğitim bölgesi müdürler kurulunca uygun görülecek okullarda öğrencileri girişimcilik ve üreticiliğe yönlenecek, çevrenin ihtiyaç ve özelliklerine uygun olan seçmeli dersler de öğretim kapsamına alınabilir. Bu gibi derslerin öğretim programı, eğitim bölgesindeki zümre öğretmenlerince hazırlanır ve il/ilçe millî eğitim müdürünün onayı ile uygulamaya konulur.

İlk defa uygulamaya konulacak olan programların bir örneği, bilgi için Bakanlığın ilgili birimine ve Kurula gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Bölgesi Müdürler Kurulu ve Zümre Öğretmenler Kurulu Çalışmaları

Eğitim Bölgesi Müdürler Kurulu Çalışmaları

MADDE 14 — Eğitim bölgesi müdürler kurulu, ders yılı başlamadan en geç 15 gün önce, ikinci dönem başlamadan önce ve ihtiyaç duyulduğunda toplanarak;

- Okulların öğretmen ihtiyaçlarının giderilmesi,
- Eğitim bölgesindeki okulların uygun olan eğitim ortamlarından ortaklaşa yararlanılması ve bazı sınıfların bu okullarda öğretim yapması,
- Bazı okullarda öğretime açılmayan derslerin başka okulda birlikte yapılması,
- Okullarda öğretime açılmayan alan/dalın uygun olan okullarda açılması veya bu alan/dalı seçen öğrencilerin başka bölgelerdeki aynı program uygulayan okullarda, bu mümkün değilse farklı program uygulayan okullarda öğrenim görmeleri,
- Ölçme ve değerlendirmelerin tekniğine ve mevzuatına uygun olarak yapılması gibi konuları görüşerek karara bağlar. Bu kararlar, il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince zamanında uygulamaya konulur.

Zümre Öğretmenler Kurulu Çalışmaları

MADDE 15 — Zümre öğretmenler kurulunda programların ve derslerin birbirine paralel olarak yürütülmesi, ders araçlarından, lâboratuvar, spor salonu, kütüphane ve işliklerden planlı bir şekilde yararlanılması, öğrenci ödevleri ve derslerin değerlendirilmesi, derslerde izlenecek yöntem ve teknikler ile benzeri konularda kararlar alınır.

Kurulda;

- Eğitim-öğretim programları incelenir ve ortak bir anlayış oluşturulur.
- Uygulamalarda karşılaşılan güçlükler üzerinde durulur ve bunların çözüm yolları aranır.
- Öğrencilerin çalışma, eğitim-öğretim ve başarı durumları ile çevrenin özellikleri incelenir ve başarısızlığın giderilmesi yönünde alınacak önlemler kararlaştırılır.
- Ünitelendirilmiş yıllık ve ders plânları ile gezi, gözlem, deney ve inceleme planları arasında birlik sağlanmasına yönelik kararlar alınır.
- Meslekî eserler ve eğitim alanındaki yeni gelişmeler incelenir.
- Ders yılı içinde yapılacak sınavların sayısı, niteliği ve şekli ile ölçme ve değerlendirme araçlarının hazırlanması, değerlendirme ilkeleri, sınavlarla ilgili soru havuzu ve arşiv oluşturulmasına yönelik esaslar belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ölçme ve Değerlendirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Puan, Notla Değerlendirme

Puan, Notla Değerlendirme

MADDE 16 — Öğretmenler, sınav sorularını düzenlerken, öğretim programlarında belirtilen özel ve genel amaçları varsa hedeflenen becerileri, açıklamaları ve konuları esas alır.

Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede beşli not düzeni kullanılır. Öğrencinin başarısı dört, başarısızlığı iki notla değerlendirilir. (Yürürlükten Kaldırıldı. 01/02/2007- 26421 RG)

Sınav, ödev ve projeler ile uygulamalar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları, öğretmen not defteri ile not çizelgelerine puan olarak yazılır.

Puanların not değeri ve derecesi aşağıdaki gibidir.

PuanNot Derece

85-100 5 Pekiyi

70-84 4 İyi

55-69 3 Orta

45-54 2 Geçer

25-44 1 Geçmez

0-24 0 Etkisiz

Dönem puanı, yıl sonu puanı, yıl sonu başarı puanı ve mezuniyet (diploma) puanı 100 üzerinden; dönem notu, yıl sonu notu ve yıl sonu başarı notu da 5'lik not sistemine göre Yönetmelik hükümlerince belirlenir. 5'lik not sisteminde başarı dört, başarısızlık iki notla değerlendirilir.(01/02/2007- 26421 RG)

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Yılında Başarının Tespiti

Ölçme-Değerlendirme

MADDE 17 — Öğrencinin başarısı, öğretim programı esas alınarak dersin özelliğine göre yazılı, sözlü ve uygulamalı sınav, ödev ve projeler ile işletmelerde beceri eğitimi, ders içi ve ders dışı eğitim – öğretim faaliyetleri değerlendirilerek tespit edilir.

Öğretmen, söz konusu faaliyetlerle öğrencinin programlarda amaçlanan bilgi ve becerileri kazanıp kazanmadığını sürekli olarak kontrol ederek değerlendirir.

Yazılı ve Uygulamalı Sınavlar

MADDE 18 — Bir dönemde yapılacak yazılı ve uygulamalı sınavlarla ilgili olarak aşağıdaki esaslara uyulur;

a) Yazılı sınavların sayısı, haftalık ders saati sayısı üç ve daha fazla olan dersler için üçten, bir ve iki saat olan dersler için ikiden az olamaz.

b) Yazılı sınavların süresinin bir ders saatini aşmaması esastır.

c) Yazılı sınavlar, genellikle çok sorulu ve kısa cevaplı ölçme araçlarıyla yapılır. Derslerin özelliğine göre gerektiğinde az sorulu, uzun cevaplı ölçme araçlarına da başvurulabilir.

d) Yazılı sınavlar, tekniğine uygun olarak hazırlanması ve bir dersten her dönemde birden fazla uygulanmaması kaydıyla test olarak yapılabilir.

e) Resim, Müzik, Beden Eğitimi dersleri ile uygulamalı nitelikteki diğer derslerin sınavları, her dönemde üç defadan az olmamak üzere ve dersin özelliğine göre yazılı, sözlü ve uygulamalı olarak veya bunlardan yalnızca biriyle yapılabilir. Sınavların şekli ve sayısı ile uygulamalı sınavların süresi, zümre öğretmenler kurulunda belirlenir.

f) Yazılı ve uygulamalı sınavların zamanı, en az bir hafta önceden öğrencilere duyurulur.

g) Bir sınıfta bir günde uygulanacak yazılı ve uygulamalı sınavların sayısının ikiyi geçmemesi esastır. Ancak okul yönetimince uygun görülen zorunlu hâllerde bir günde üç sınav da yapılabilir. Tek oturumda yapılan ortak sınavlarda bu sınırlama dikkate alınmaz.

h) Yazılı ve uygulamalı sınavlar ile ödev ve projelerin zamanlarının belirlenmesinde sınıf rehber öğretmeni, aynı sınıfta ders okutan öğretmenler arasında iş birliği yapılmasını sağlar. Bu iş birliğinin esasları okul müdürünce düzenlenir.

Yazılı Sınav Sonuçlarının Değerlendirilmesi

MADDE 19 — Ölçme sonuçları, eğitim-öğretimin amaçlarına ne ölçüde ulaşıldığını tespit etmek, özellikle işlenen konuların hangilerinde öğrencilerin başarılı olduklarını belirlemek, başarısız olunan konularda ne gibi tedbirlerin alınması gerektiğini ortaya çıkarmak amacı ile de kullanılır.

Öğretmen, başarı oranı düşük olduğunda nedenlerini araştırır ve değerlendirir. Buna göre ilgili konuları yeniden işlemek veya öğrencilere alıştırma çalışmaları yaptırmak gibi tedbirleri alır.

Yazılı sınav sonunda, öğrenci mevcudunun çoğunluğu başarısız olmuşsa öğretmen, başarısız öğrenciler için bir sınav daha yapabilir. Bu sınava isteyen başarılı öğrenciler de katılabilir. Bu sınavlarda, öğrencinin aldığı en yüksek puan geçerli sayılır.

Ortak Sınavlar

MADDE 20 — Bir okulda aynı programı uygulayan öğretmenlerin ortak değerlendirme yapabilmelerine imkân vermek üzere her dönemde yazılı sınavların en az biri birlikte düzenlenir. Ortak sınavlar, zümre öğretmenler kurulunca belirlenecek tarihlerde o dersi okutan zümre öğretmenlerince ortak sorular ve cevap anahtarları hazırlanarak yapılır.

Aynı okul türlerinde uygulanan aynı ders programları için, eğitim bölgesinde eğitim bölgesi müdürler kurulu tarafından, il/ilçelerde ise il/ilçe millî eğitim müdürü tarafından eğitim-öğretim işlerinden sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü başkanlığında iki orta öğretim kurumu müdüründen oluşturulan komisyonca ortak sınavlar yaptırılabilir. Bu sınavlar, ilgili okullarla iş birliği yapılarak komisyonun koordinatörlüğünde düzenlenir. Sınav soruları, yeterli sayıda branş öğretmeninden oluşturulan komisyonca hazırlanır. Farklı derslerden tek oturumda yapılan sınavda da her dersin soruları, 100 tam puan üzerinden ayrı ayrı değerlendirilir. Okulca yapılan ortak sınavlarda öğrencilerin aldığı puanlar, o dersin dönem puanı ortalamasına katılır. Eğitim bölgesi ve il/ilçe çapında yapılan sınavlarda alınan puanlar ise o dersin dönem puanı ortalamasına katılmaz.

Öğretmen tarafından verilen puanlarla okul, bölge, il/ilçe çapında yapılan sınavlarda alınan puanlar arasında dikkat çekici ve anlamlı bir farklılık varsa ilgili yönetim birimlerince gerekli tedbirler alınır. Böylece, okullar arası aynı programı izleyen öğrencilerin düzeyleri arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmak ve öğretmenlere değerlendirmeleri hakkında karşılaştırma yapma imkânı sağlanır.

Ölçme ve değerlendirme ile ilgili problemler, bu amaçla gerekli görülen zamanlarda toplanan eğitim bölgesi

müdürler kurulu ile eğitim bölgesi zümre başkanları kurulunda ve zümre öğretmenler kurulunda görüşülerek ortak çözüm yolları bulunur.

Gerektiğinde bu sınavlar Bakanlıkça da yapılabilir.

Ortak sınavlar, cumartesi ve pazar günleri ile çalışma saatleri dışında da yapılabilir.

Sözlü Sınavlar

MADDE 21 – Bir dönemde öğrencilere her dersten en az bir sözlü sınav puanının verilmesi esastır. Dersin özelliğine göre ve imkânlar ölçüsünde daha çok sözlü puanı da verilebilir. Sözlü sınav için başlı başına bir ders saati ayrılmaz. Sözlü puanı, öğrencilerin sosyal etkinliklerdeki çalışmaları, derse hazırlıkları, ders içindeki etkinlikleri ve dersle ilgili araştırma çalışmaları değerlendirilerek verilir ve sonuç öğrenciye bildirilir.

Sınavlara Katılmayanlar

MADDE 22 — Sınavlara katılmayan, ödev veya projesini zamanında teslim etmeyen öğrenci; özrünü, özrün başlangıcından itibaren 7 iş günü içinde bildirmek ve özrün bitimini izleyen 7 iş günü içinde de belgelendirerek okul yönetimine vermek zorundadır. Ancak kaza, ölüm, doğal afet, yangın, uzun süreli tedavi gerektiren hastalık, göz altına alınma ve tutuklanma gibi durumlarda bu süre okul yönetimince belirlenir.

Özrü okul yönetimince kabul edilen öğrencinin durumu ders öğretmenine yazılı olarak bildirilir. Bu öğrenci, ders öğretmenin belirleyeceği bir zamanda ve önceden duyurularak sınava alınır, ödev veya projesi kabul edilir. Bu sınav, sınıfta diğer öğrencilerle ders işlenirken yapılabileceği gibi ders dışında da yapılabilir.

Özürsüz olarak sınavlara katılmayan, ödev veya projesini zamanında teslim etmeyen ve sınavlarda kopya çeken öğrenciye sıfır (0) puan verilir ve durum, okul yönetimine yazılı olarak bildirilir.

Sınav Sonuçlarının Duyurulması

MADDE 23 — Öğretmenler, sınav, ödev ve projelerin sonuçlarını öğrencilere bildirir ve yapılan başlıca ortak hataları sınıfta açıklar. Yazılı sınav, uygulama ve ödev sonuçları, yazılı sınavın yapıldığı tarihe veya ödevin, uygulamanın yahut projenin teslimi tarihine göre en geç 15 gün içinde öğrenciye duyurulur. Öğrencinin duyuru tarihinden itibaren 7 iş günü içinde istemesi hâlinde sınav kâğıdı, ders öğretmeni tarafından öğrenci ile birlikte bir defa daha incelenir ve değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğretmen Not Defteri, Not Çizelgesi ve Öğrenci Karnesi

Öğretmen Not Defteri

MADDE 24 — Öğretim yılı başında okul yönetimince sayfa numaraları yazılıp onaylandıktan sonra öğretmenlere imza karşılığında yeterli sayıda not defteri verilir.

Not defteri ile ilgili olarak aşağıdaki esaslar göz önünde bulundurulur;

- Her öğretmen, not defteri tutar ve not defterine tespit ettiği puanları ve notları rakamla yazar.
- Puanlar ve notlar, not defterine mürekkepli kalemle yazılır, silinti ve kazıntı yapılmamasına özen gösterilir.
- Öğretmen; not defterini, okul yönetimine vereceği not çizelgesi için esas olarak kullanır. İstendiğinde okul müdürüne veya denetleme yetkisi olanlara gösterir.
- Ders yılı içinde çeşitli nedenlerle okuldan ayrılan öğretmenler, not defterini imza karşılığında okul yönetimine teslim eder.
- Ders yılı sonunda not defterleri, okul yönetimine teslim edilir ve bir öğretim yılı saklanır.

Not Çizelgesi

MADDE 25 – Her ders için ayrı ayrı düzenlenen dönemlere ait not çizelgeleri dönemin bitimine en geç 3 gün kala okul müdürlüğüne verilir. Bu çizelgelere o döneme ait yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarla varsa ödev ve projelere verilen puanlar ile dönem puanı ve notu rakamla yazılır.

Öğrenci Karnesi

MADDE 26 — Dönem sonlarında öğrencilere, velilerine duyurulmak üzere karne verilir. Karnelerin verilmesi ve düzenlenmesi ile ilgili olarak aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur;

- Karnede öğrencilerin devamsızlık ve başarı durumu gösterilir.
- Karneler, sınıf rehber öğretmeni ile ilgili müdür yardımcısı tarafından imzalanır.
- Karneler birinci dönemde dinlenme tatilinden, ikinci dönemde ise yaz tatilinden önce verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dönem Notlarının Tespiti

Dönem puanı ve notu

MADDE 27 – Bir dersin dönem puanı, o döneme ait yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarla varsa ödev ve projelerden alınan puanların aritmetik ortalaması alınarak belirlenir. Aritmetik ortalama alınırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür. Elde edilen puanın nota çevrilmesiyle dönem notu tespit edilir. Dönem puanı, dönem notuna çevrilirken yarım ve yarımdan büyük kesirler, bir üst tam puan olarak değerlendirilir, dönem puanında bir değişiklik yapılmaz. .(01/02/2007- 26421 RG)

Zorunlu hâllerde, bir yazılı sınav eksiği ile dönem puanı ve notu verilebilir.

Öğrenciye her dersten bir dönem puanı ve dönem notu verilir. Ancak;

a) Yabancı dil dersinde öğrencilere, dinleme-anlama, okuma-anlama, konuşma ve yazma becerilerinin, programın öngördüğü şekilde bütünlük içinde kazandırılması esastır.

Bilgi ve beceriler, çeşitli ölçme araçlarından yararlanılarak becerilerin özelliğine göre yazılı, sözlü, ödev ve projelerle değerlendirilir. Dersin birden fazla öğretmen tarafından okutulması durumunda verilen puanların ağırlıklı ortalamasına göre yabancı dil dersinin dönem puanı ve notu belirlenir. Gerektiğinde zümre öğretmenler kurulu kararıyla becerilerin değerlendirilmesi ortak yapılabilir.

b) Beden Eğitimi dersinde sağlık durumları veya engelleri nedeniyle derse veya bazı etkinliklere katılamayacak durumda olan öğrenciler okul doktorundan, okul doktorunun bulunmadığı veya teşhis koyamadığı durumlarda, resmî ya da özel sağlık kurum ve kuruluşlarındaki bir doktordan rapor almak zorundadır.

Raporda, öğrencilerin sağlık durumlarının veya engellerinin beden eğitimi etkinliklerinden hangisine geçici ya da sürekli olarak engel oluşturduğunun açıklanması gerekir.

Rapora göre Beden Eğitimi dersinin bazı uygulamalı etkinliklerinden muaf tutulanlar, sadece teorik bilgilere ve sakıncalı görülmeyen uygulamalı etkinliklere, bütün uygulamalı etkinliklerden muaf tutulanlar ise sadece teorik bilgilere göre değerlendirilir.

c) Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitimi okulda yapılan uygulamalı meslek derslerinde dönem puanı;

1) Öğrencinin dönem içinde yaptığı temrin çalışmaları ile projelere verilen puanların aritmetik ortalamasının,

2) Yazılı sınav puanlarının,

3) Sözlü puanı/puanlarının,

4) Hizmet puanlarının aritmetik ortalamasının,

5) Ödev verilen puanın

aritmetik ortalaması alınarak tespit edilir. Elde edilen puan nota çevrilerek dönem notu belirlenir.

Naklen Gelenlerin Dönem Notu

MADDE 28 — Öğrencinin dönem içinde bir okuldan başka bir okula nakledilmesi hâlinde, önceki okulda aldığı dersler ve puanları dikkate alınarak dönem notu tespit edilir.

Buna göre;

a) Dönem notu alabilecek kadar yazılı, sözlü, ödev ve proje puanı bulunan öğrencinin dönem notları önceki okulunca verilir. Yeteri kadar yazılı, sözlü, ödev ve proje puanı bulunmayan öğrencinin dönem notları, önceki okulunda aldığı puanlar da dikkate alınarak yeni okulundaki ders öğretmeni/öğretmenlerince verilir.

b) Önceki okulunda aldığı ders/derslerden bazılarının yeni okulunda okutulmaması hâlinde;

1) Önceki okulunda dönem notu verilebilecek kadar puan alınmış ise o derslere ait dönem notları, mevcut puanlarına göre okul yönetimince tespit edilir.

2) Önceki okulunda dönem notu verilebilecek kadar puan alınmamış ise öğrenci yeni okulunda öğretime açılmış olan ders/dersleri alır. Bu derslerden alınan puanlara göre dönem notu tespit edilir.

3) Hazırlık sınıflarından hazırlık sınıfı bulunmayan diğer okulların 9 uncu sınıflarına nakil/geçiş yapan öğrencilerin dönem notları, iki dönem notu alınabilecek kadar süre bulunması durumunda bu madde hükümlerine göre belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yıl Sonu Başarısının Tespiti

Bir dersin yıl sonu puanı ve notu

MADDE 29 – Bir dersin yıl sonu puanı;

- Birinci ve ikinci dönem puanlarının aritmetik ortalamasıdır.
- Hiç puan bulunmaması hâlinde yetiştirme programında alınan puanların aritmetik ortalamasından elde edilen puandır. Bir dönem puanının bulunması hâlinde ise bu dönem puanı ile yetiştirme programında alınan puanların aritmetik ortalamasından elde edilen puanın aritmetik ortalamasıdır.
- Ders yılı sonunda belirlenen yıl sonu puanı ile ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavında alınan puanın aritmetik ortalamasıdır.
- İşletmelerde beceri eğitiminde birinci ve ikinci dönem puanlarının aritmetik ortalaması ile yıl sonu beceri sınavı puanının aritmetik ortalamasıdır.
- Naklen gelen öğrencilerin, önceki okulunda aldığı dersler ile yeni okulundaki dersler farklı olduğunda:
 - Bir dönem puanı alabilecek kadar süre bulunması durumunda yeni dersten alınan ikinci dönem puanıdır.
 - Yeni alınan dersten bir dönem puanı alınabilecek kadar süre bulunmaması durumunda eski okulundaki dersin dönem puanlarıdır.

Dönem puanlarının aritmetik ortalaması hesaplanırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür. Bir dersin yıl sonu notu ise;

- Birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalamasıdır.
- Hiç not bulunmaması hâlinde yetiştirme programı puanından elde edilen nottur. Bir dönem notunun bulunması hâlinde ise bu dönem notu ile yetiştirme programı notunun aritmetik ortalamasıdır.
- Ders yılı sonunda belirlenen yıl sonu notu ile ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavlarında alınan notun aritmetik ortalamasıdır.
- İşletmelerde beceri eğitiminde birinci ve ikinci dönem notlarının aritmetik ortalaması ile yıl sonu beceri sınavı notunun aritmetik ortalamasıdır.
- Naklen gelen öğrencinin, önceki okulunda aldığı dersler ile yeni okulundaki dersler farklı olduğunda:
 - Bir dönem notu alabilecek kadar süre bulunması durumunda yeni dersten alınan ikinci dönem notudur.
 - Yeni alınan dersten bir dönem notu alınabilecek kadar süre bulunmaması durumunda eski okulundaki dersin dönem notudur.

Yıl sonu notu hesaplanırken yarım ve yarımdan büyük kesirler tama yükseltilir. .(01/02/2007- 26421 RG)

Bir dersin ağırlığı, ağırlıklı puanı ve ağırlıklı notu

MADDE 30 – Bir dersin ağırlığı, o dersin haftalık ders saati sayısına eşittir.

Bir dersin yıl sonu puanı ile o dersin haftalık ders saati sayısının çarpımından elde edilen puan, o dersin ağırlıklı puanıdır.

Bir dersin yıl sonu notu ile o dersin haftalık ders saati sayısının çarpımından o dersin ağırlıklı notu bulunur.

Yıl sonu başarı puanı ve yıl sonu başarı notu

MADDE 31 – Öğrencinin yıl sonu başarı puanı, derslerin ağırlıklı puanları toplamının haftalık ders saatleri toplamına bölümü ile elde edilen puandır. Yıl sonu başarı notu ise derslerin ağırlıklı notları toplamının haftalık ders saatleri toplamına bölümü ile bulunur. Yıl sonu başarı puanı ve yıl sonu başarı notu hesaplanırken bölme işlemi, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

Yıl sonu başarı puanı, diploma defterine de işlenir ve mezuniyet puanının hesaplanmasında esas alınır.

Ders Yılı Sonunda Herhangi Bir Dersten Başarılı Sayılma

MADDE 32 — Öğrencinin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılabilmesi için;

- İkinci dönem notunun, en az "Geçer" ancak birinci dönem notu "Etkisiz" ise ikinci dönem notunun en az "Orta",
- İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin yıl sonu beceri sınavı notunun en az "Geçer" olması gerekir.

Doğrudan Sınıf Geçme

MADDE 33 — Ders yılı ya da ortalama yükseltme sınavları sonunda, tüm derslerden başarılı olan öğrenciler doğrudan sınıfını geçer.

Okul türlerine göre Kurulca belirlenen dersler dışındaki derslerden başarısızlığı bulunan öğrencilerden yıl sonu başarı notu;

- Fen liseleri ve sosyal bilimler liselerinde 3.50,
 - Anadolu türü liseler ile önünde yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan liselerde 3.00,
 - Genel lise, spor lisesi ile meslekî ve teknik liselerde 2.50
- olan öğrenciler ortalama ile sınıflarını geçer.

Sorumlu Olarak Sınıf Geçme ve Sorumluluğun Kalkması

MADDE 34 — Doğrudan veya yıl sonu başarı notu ile sınıfını geçemeyen öğrencilerden alt sınıflardaki sorumlu olduğu dersler de dahil, başarısız olduğu ders sayısı en fazla iki olanlar bir üst sınıfa devam ederler. Alt sınıftaki dersler de dahil, ikiden fazla sorumlu dersi bulunanlar ise başarısız sayılırlar. Ancak alanını değiştirmesi durumunda sınıfını geçebilecek öğrencilerden; nakil ve geçiş yapacaklar ile alanını değiştireceklerde yeni alanında sorumlu tutulacağı dersler o öğretim yılı için sorumlu ders sayısına dahil edilmez.

Sorumluluk, o dersin sorumluluk sınavında başarılı olunması hâlinde kalkar.

Hazırlık Sınıflarında Seviye Belirleme Sınavı ve Sınıf Geçme

MADDE 35 – Önünde hazırlık sınıfı bulunan okullara kaydolun öğrencilerden; 9 uncu sınıfta birinci yabancı dil dersini takip edebilecek seviyede oldukları velileri tarafından sınavlardan önce okul yönetimine yazılı olarak bildirilenler, yabancı dil öğretmenlerinden oluşturulacak komisyonca ders yılının ilk haftasında hazırlık sınıfı seviyesinde yazılı ve sözlü seviye belirleme sınavına alınırlar.

Bu sınavlarda alınan puanlar nota çevrilir ve en az "3" alan öğrenciler, başarılı sayılarak 9 uncu sınıfa devam ettirilirler.

Hazırlık sınıflarında sınıf geçme; birinci yabancı dil dersi ile Türkçe dersindeki başarı durumlarına göre tespit edilir.

Diğer derslerdeki başarı durumu, öğrencinin ödüllendirilmesinde dikkate alınır.

Hazırlık sınıfında, sınıf geçmeye esas dersten ders yılı sonunda başarılı olamayan öğrenciler, ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları sırasında yazılı ve sözlü sınavlara alınırlar. Bu sınavlardan en az "Geçer" alan öğrenciler başarılı sayılır. Başarısız olanlar, bir yıl daha hazırlık sınıfına devam edebilir.

Hazırlık sınıf başarıları, diploma puanının belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Sınıf Tekrarı

MADDE 36 — Öğrencilerden;

- Ortalama yükseltme sınavları sonunda başarısızlığı bulunup yıl sonu başarı notuyla sınıf geçemeyenler,
- Sorumlu olarak sınıf geçemeyenler,
- Devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanlar

sınıf tekrar ederler.

Sınıf tekrarı, orta öğretim süresince bir defa yapılır. Ancak hazırlık sınıfındaki sınıf tekrarı bu süreye dahil değildir.

Devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanların dışındaki mezun olamayan son sınıf öğrencilerinden sınıf tekrar etme hakkı bulunanlar, istemeleri hâlinde başarısız oldukları ders sayısına bakılmaksızın sınıf tekrar ederler. Bunlardan sınıf tekrar etmek istemeyenler, sınıf tekrarı yapmadan sorumluluk sınavlarına girebilirler.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yetiştirme Programları

Yetiştirme Programı

MADDE 37 - Ders yılı içinde öğretmensizlik, doğal afet, salgın hastalık, olağanüstü hâl ve benzeri sebeplerle bir dönem notu eksik olan ya da hiç dönem notu bulunmayan dersler için ders yılının ikinci döneminde veya ders kesiminde yetiştirme programları uygulanır. Bu programlarda görev alacak öğretmenler, il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince görevlendirilir. Diğer kurumlardan görevlendirilen öğretmenler hakkında ayrıca kurumlarına da bilgi verilir. Bu programda işlenecek konular ve programın süresi, bir dönemdeki ders saati toplamından az olmamak üzere okul müdürü ile programı uygulayacak öğretmen/öğretmenler tarafından belirlenir. Ancak, programda öngörülen konuların tamamlanması esastır. Dersin haftalık ders saati sayısı dikkate alınarak öğrencilere yeterli sayıda yazılı ve sözlü puanı verilir. Dönem ve yıl sonu puanı ve notu bu puanlara göre belirlenir.

Öğrencinin iki dönem notu alabilecek durumda olmasına rağmen öğretmenin raporlu ya da izinli olması, göreve geç başlaması, dönem bitmeden ayrılması gibi nedenler ile doğal afet, salgın hastalık, olağanüstü hâl ve benzeri durumlardan dolayı yapılamayan dersler, yoğunlaştırılmış programlar ile çalışma saatleri içinde ve dışında öğretim yapılarak tamamlanır. Ayrıca ders yılının uzatılması yoluna gidilmez.

Yetiştirme programlarının uygulanabilmesi için okul müdürlükleri ile il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince gerekli önlemler alınır.

BEŞİNCİ KISIM

Okul Birincilerinin Tespiti

Okul Birincilerinin Tespiti

MADDE 38 — Ders kesiminde, disiplin kurulunun da görüşü alınarak alan/dal ayırımı yapılmaksızın mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenciler arasından öğretmenler kurulunca okul birincisi tespit edilir. Ancak okuldan kısa süreli uzaklaştırma ve daha ağır disiplin cezası alan öğrenciler, ceza ile ilgili kayıtları dosyalarından silinmiş dahi olsa okul birincisi olamaz.

Öğrencilerin mezuniyet puanlarının eşit olması hâlinde son sınıf yıl sonu başarı puanı yüksek olan öğrenci okul birincisi seçilir.

Eşitlik bozulmadığı takdirde, bir alt sınıftan başlanarak geriye doğru eşitlik bozuluncaya kadar öğrencilerin yıl sonu başarı puanları incelenerek okul birincisi tespit edilir.

Bu şekilde de eşitlik bozulmuyorsa son ders yılından başlanarak derslerin yıl sonu notlarına esas olan dönem puanlarının aritmetik ortalamasının ağırlıklı ortalaması alınır.

Bu değerlendirme sonunda da eşitliğin bozulmaması hâlinde, ilgili öğrenci ve velilerin de katılımı ile öğretmenler kurulunda kur'a çekilerek okul birincisi tespit edilir.

Aynı yönetim altındaki okullarda farklı diploma düzenlemeyi gerektiren programların her biri için ayrı ayrı okul birincisi tespit edilir.

Okul birincileri, okul müdürlüğünce zamanında doğrudan "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi"ne bildirilir.

ALTINCI KISIM

Geç Gelme, Devam-Devamsızlık

Geç Gelme

MADDE 39 — Okula zamanında gelmeyen öğrenciler derslere alınır. Birinci ders saati dışındaki geç gelmeler devamsızlıktan sayılır. Geç gelen öğrencilerin derse alınma şekli, ders yılı başında öğretmenler kurulunca kararlaştırılarak veli ve öğrencilere duyurulur.

Devam-Devamsızlık

MADDE 40 — Öğrenciler, okula devam etmek zorundadır. Öğrencilerin devamsızlıkları hesaplanırken normal öğretim yapılan okullarda sabah ve öğleden sonraki süreler yarımsar gün, ikili öğretim yapılan okullarda bu süreler bir gün sayılır.

Devamsızlığı bulunan öğrencilerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler doğrultusunda işlem yapılır;

a) İlk derse girmeyenler ile ilk derse girdiği hâlde arada bir veya daha fazla derse girmeyen öğrencilerin devamsızlığı yarım gün sayılır. Devamsızlık hesaplanırken iki yarım gün bir gün kabul edilir.

b) Ders yılı içinde toplam 20 gün okula özürsüz olarak devam etmeyen öğrenciler, notları ne olursa olsun başarısız sayılır.

c) Özürlü ve özürsüz devamsızlıklar ile okul yönetimince verilen izinlerin toplamı 45 günü aşamaz. Kaza, ölüm, doğal afet, yangın, göz altına alınma, tutuklanma ve uzun süreli tedaviyi gerektiren hastalık nedeniyle yapılan devamsızlıkların özürlü devamsızlıktan sayılabilmesi için özrün, resmî kurumdan alınacak belge veya resmî/özel sağlık kurum veya kuruluşlarınca düzenlenecek raporla belgelendirilmesi ve özrü takip eden 7 iş günü içinde okul yönetimine bildirilmesi gerekir. Zorunluluk hâllerinde özrün bildirim süresi okul yönetimince uzatılabilir."

d) Doğal afet, yangın, sağlık kurulu raporuna dayalı uzun süreli tedaviyi gerektiren hastalık, göz altına alınma ve tutuklanma gibi nedenlerle özürlü ve özürsüz devamsızlık süresini aşan öğrenciler;

1) Özrünü belgelendirmek,

2) İki dönem notu almış bulunmak

kaydıyla devam eden öğrenciler gibi işleme tabi tutulur.

e) Yurt içinde ve yurt dışında, bilim, tiyatro, spor, müzik, folklor, beceri yarışması ve benzeri eğitici-kültürel faaliyetlere ve bunların hazırlık çalışmalarına katılan öğrenciler, okula devam edemedikleri süre için izinli sayılır ve bu süre devamsızlıktan sayılmaz. Yurt içindeki faaliyetlere katılan öğrencilere il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince, yurt dışındaki faaliyetlere katılan öğrencilere ise mahallin mülkî idarî amirliklerince izin verilir. Bu öğrencilerin başarı durumlarının belirlenebilmesi için iki dönem notu almış olmaları gerekir.

f) Yetiştirme programlarına devam zorunludur. Yetiştirme programlarına devam etmek zorunda oldukları toplam ders saatinin özürlü ve özürsüz olarak altıda biri kadar devam etmeyen öğrenciler, notları ne olursa olsun başarısız sayılır.

YEDİNCİ KISIM

Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk Sınavları Sonunda Başarının Tespiti

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk Sınavları

Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk Sınavları

MADDE 41— Öğrencilerden;

- Okula devam edenler için öğrenim gördükleri sınıfta başarılı veya başarısız oldukları en fazla 3 dersten ortalama yükseltme,
- Alt sınıflardan başarısız dersi bulunanlar ile mezun olamayıp sınav hakkı bulunan son sınıf öğrencileri için sorumluluk sınavları yapılır.

Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları, yeni ders yılının başlamasından bir hafta önce bitecek ve üç haftayı geçmeyecek şekilde yapılır. Daha önceki yıllarda mezun olamayan ve sınav hakkı bulunan son sınıf öğrencileri, ayrıca ikinci dönemin ilk haftasında ve ders kesimini takip eden ilk hafta içinde de sorumluluk sınavına alınır. (01/02/2007- 26421 RG)

Bu sınavlar, gerektiğinde cumartesi ve pazar günleri ile çalışma saatleri dışında da yapılır. Sınavlar için ayrılan sürenin yetmemesi durumunda, aynı günde iki veya üç sınav yapılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortalama Yükseltme ve Sorumluluk Sınavlarının Uygulanması

Sınavlara Girecek Öğrencilerin Tespiti

MADDE 42 — Ortalama yükseltme sınavına girecek dersler; öğrenci, veli ve sınıf rehber öğretmenin iş birliği ile belirlenir ve öğrenci veya veli tarafından ders kesimini izleyen 7 iş günü içinde örneğine uygun dilekçe ile okul müdürlüğüne bildirilir. Belirlenen dersler, sınav programı ilân edilmeden önce değiştirilebilir.

Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavlarına alınacak öğrenciler ve sınavlara girecekleri dersler, okul müdürlüğüne tespit edildikten sonra listeler hâlinde sınavların başlamasına 7 iş günü kalıncaya kadar ilân edilir.

Sınavların Şekli ve Niteliği

MADDE 43 — Sınavlar başlamadan önce komisyon üyelerince sınavların esasları tutanakla tespit edilir.

Sınavlar, genellikle yazılı olarak yapılır. Ancak Resim, Müzik, Beden Eğitimi dersleri ile uygulamalı nitelikteki diğer derslerin sınavları, dersin özelliğine göre yazılı, sözlü ve uygulamalı olarak veya bunlardan yalnızca biriyle ya da birkaçıyla yapılabilir. Bu derslerin sınavlarının şekli, sınav komisyonunca belirlenir.

Yabancı Dil dersinin sınavları, yazılı ve sözlü olarak yapılır. Öğrencinin başarısı, sınavlardan aldığı yazılı ve sözlü puanların aritmetik ortalamasına göre belirlenir.

Dersin özelliğine göre hem yazılı hem sözlü yapılan sınavlarda, yazılı sınavlar sözlü sınavlardan önce yapılır.

Sözlü sınavlara, yazılı sınavları takip eden ilk iş gününde başlanır. Sınav kâğıtları, sözlü sınavlar sonuçlandıktan sonra açılır.

Uygulanacak sınavların şekli, esasları, başlama saati ve sınavda kullanılacak araç-gereç sınav çizelgesi ile birlikte okulda ilân edilir.

Sınav Programı

MADDE 44 —Sınavlardan önce hazırlanan sınav programı 7 iş günü öncesinden okulda ilân edilir. Sınav programında; sınavı yapılacak dersler, görevli öğretmenler, sınav tarihleri ile uyulacak usul ve esaslar yer alır.

İşletmelerde meslekî eğitime devam eden öğrencilerin sınavları, beceri eğitimi sonunda yapılacak şekilde planlanır. Sınava alınacak öğrenci bulunmadığı takdirde o derse sınav programında yer verilmez.

Sınav programının onaylı bir örneği bilgi için il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderilir. Öğretmenlerin sınavlarla ilgili görevleri imza karşılığında duyurulur.

Sınav Komisyonları

MADDE 45 — Sınav komisyonları, okul müdürünün ya da görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında zümre öğretmenler kurulunca belirlenen en az ikişer üyeden oluşturulur.

Komisyonlarının oluşturulması için okullarda yeterli sayıda öğretmen bulunmaması durumunda, eğitim bölgesindeki diğer okul öğretmenlerinden de yararlanılır. Bu düzenleme, sınavlardan önce toplanan eğitim bölgesi müdürler kurulunca yapılır ve il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince uygulanır. Görevlendirme yapılırken her dersin sınav komisyonunda o dersi okutan en az bir öğretmenin bulundurulması esastır. Ancak, yeterli sayıda ders/branş öğretmenin bulunmaması durumunda, branşları dikkate alınarak diğer öğretmenlerden de görevlendirme yapılır.

Sınav komisyonlarının oluşturulamaması durumunda naklen gelen öğrencilerin sınavları, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gerekli tedbirler alınarak başka okullarda da yapılabilir.

Gözcü Görevlendirme

MADDE 46 — Okul müdürü, sınavlar için yeterli sayıda öğretmeni sınav süresince görev yapmak üzere gözcü olarak görevlendirir.

Gözcüler;

- Sınavın başlamasından yarım saat önce görev yerinde hazır bulunur.
- Öğrencileri sınav salonuna yerleştirir, yoklama yapar ve sınav kâğıtlarının dağıtımını sağlar.
- Sınavın kurallarına uygun olarak yapılmasını sağlar.
- Sınavın bitiminde, sınav kâğıtlarını eksiksiz olarak teslim alır ve kâğıt sarf tutanağının ilgili sütununu sınav girenlere imzalatır. Sınav katılmayanların isimlerinin karşısına "Girmedi" yazar ve sınav evrakını komisyona teslim eder.

Yazılı Sınavlar

MADDE 47 — Komisyonca, yazılı sınavlar için sorularla birlikte bir "cevap anahtarı" ve "puanlama çizelgesi" hazırlanır ve komisyon başkanınca onaylanır. Soru kâğıdında ve cevap anahtarında, her soruya verilen puan ayrıntılı olarak belirtilir. Yazılı sınavlarda, öğrencilerin kimlik bilgilerini kapatacak şekilde hazırlanmış sınav kâğıtları kullanılır.

Sözlü ve Uygulamalı Sınavlar

MADDE 48 — Sözlü sınavlarda öğrenciye sınav komisyonunca sorular yazdırılır veya yazılı olarak verilir ve düşünmek için uygun süre tanınır. Cevap verirken öğrencinin sözü kesilmez. Öğrenci soruları cevaplandırırken ikinci öğrenci, verilen soruların cevaplarını hazırlar. Belirlenen sürede öğrenci cevaplarını bitirememiş ise ek süre tanınır.

Uygulamalı sınavlarda, komisyonca belirlenen araç-gereç kullanılır. Uygulamanın özelliğine göre yapılan işlerdeki öğrenci ad ve numaraları görünmeyecek şekilde kapatılır ve en geç 24 saat içinde değerlendirmeye başlanır. Bu süre, dersin özelliğine göre uzatılabilir.

Sınavların Başlama Saati ve Süresi

MADDE 49 — Yazılı sınavlara en geç sabah saat 10.00'da, öğleden sonra saat 14.00'de başlanır. Yazılı sınav süresi, dersin özelliğine göre iki ders saatini geçmeyecek şekilde komisyonca belirlenir.

Sözlü ve uygulamalı sınavlara sabah 9.00'da başlanır. Sözlü sınavların, saat 17.00'ye kadar bitirilememesi ve sınav alınacak öğrenci sayısının 10'dan fazla olması hâlinde sınav ertesi güne bırakılabilir.

Uygulamalı sınavların süresi, sınav komisyonunca tespit edilir.

Sınav Odası veya Sınav Salonuna Girebilecekler

MADDE 50 — Sınav odasına veya sınav salonuna, sınav komisyonu üyeleri ve gözcüler dışında, müdürün görevlendireceği müdür yardımcıları ile okulu denetleme yetkisi olanlar girebilir.

Sınavların Değerlendirilmesi ve Yapılacak İşlemler

MADDE 51 — Sınavlar, cevap anahtarına ve puanlama çizelgesine göre değerlendirilir.

Yazılı sınavlarda kâğıtlar okunurken yanlışların altı, aslı bozulmayacak şekilde renkli kalemle çizilir. Verilen puanlar, sınav kâğıtlarının üst kısmındaki bölüme, soruların sıra numarası esas alınarak yazılır.

Yazılı sınavlar değerlendirilirken sorulara verilen bütün puanlar, birden fazla kâğıt kullanan öğrencilerin her kâğıdına ayrı ayrı işlenir ve bu kâğıtlar komisyon başkanı ve üyelerince imzalanır.

Yazılı sınavların değerlendirilmesinde anlaşmazlık olursa üyeler puanlarını ayrı ayrı verir. Bu ayrı puanları gösterir belgelerle gerekçeler bir tutanakla sınav not çizelgesine eklenir. Ayrı ayrı verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak sınav not çizelgesine yazılır.

Sözlü sınavlarda komisyon üyeleri ayrı ayrı puan verir. Bu puanların aritmetik ortalaması alınarak sözlü puanı tespit edilir. Okul müdürü, puanlar arasında önemli farklar görürse sınavı durdurup olayı gerekçesiyle birlikte millî eğitim müdürlüğüne bildirir. Yeni üye ilâvesi ile kuracağı bir komisyonla sınavın devamını sağlar.

Uygulamalı sınavlarda değerlendirme, komisyonca belirlenen ve okul müdürlüğüne onaylanan esaslar doğrultusunda yapılır.

Değerlendirme ile ilgili işlemler bittikten sonra alınan puanlar ve notlar not çizelgesine yazılır.

Aynı dersten birden fazla sınav türü uygulanması hâlinde, puanların aritmetik ortalaması alınıp puana ve nota çevrilir. Özürsüz olarak bu sınavlardan herhangi birine girmeyenlerin girdiği sınavdan aldığı puan ikiye bölünerek sınav puanı ve notu belirlenir.

Cevap anahtarı, puanlama çizelgeleri ve sorular, sınav kâğıtları ile birlikte iki yıl saklanır. Sınav kâğıtları ve uygulama sonuçları, okulu denetlemeye yetkili olmayan kimselere gösterilmez ve verilmaz.

Sınavlarda Kopya Çekme

MADDE 52 — Sınavlarda kopya çeken veya çekilmesine yardım eden öğrenciler sınav salonundan çıkarılır ve o sınav için sıfır (0) puan verilir. Durum görevlilerce bir tutanakla tespit edilir.

Sınavlarda Başarılı Sayılma

MADDE 53 — Sınavlarda bir dersten en az "Geçer" not alan öğrenci, o dersten başarılı sayılır.

Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavlarına girilmeyen derslerin yıl sonu puanlarında değişiklik yapılmaz. Öğrencilerin derslerden başarılı olma, sınıf geçme ve alan/dala yönelme hakları sınavlardan önceki hâliyle saklı tutulur. Ancak sınavda aldıkları puanlara göre yıl sonu puanları ile yıl sonu başarı puanları yeniden tespit edilir. Sınav Sonuçlarının İlanı

MADDE 54 — Sınav sonuçları, sınavların bitimini takip eden iş gününde, onaylı çizelgelerle okulda herkesin görebileceği yerlerde ilân edilir.

Naklen Gelen Öğrencilerin Durumu

MADDE 55 — Sınavların başlangıcının beş gün öncesinden bitimine kadar öğrenci nakli yapılmaz. Ancak okuldan tasdikname ile uzaklaştırma cezası alan, doğrudan sınıf geçen ve sınavlara girmek istemeyen öğrencilerin nakilleri bu süreler içinde de yapılır.

Sınavlara Giremeyenler

MADDE 56 — Ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavlarına girilmemesi durumunda not çizelgesinde sınava girilmediği belirtilir.

Bu sınavlar sırasında;

- Kendisinin veya yakınlarının tedaviyi gerektiren hastalığı,
- Bilim, tiyatro, spor, müzik, folklor gibi ulusal ve uluslar arası etkinliklere katılma,
- Kaza, ölüm, doğal afet, yangın, göz altına alınma veya tutuklanma gibi nedenlerle sınava giremeyenler, resmî-özel kurum veya kuruluşlardan alacakları rapor ya da belgeyi sınavın yapıldığı günü izleyen 5 iş günü içinde vermeleri durumunda okul müdürlüğüne belirlenecek tarihlerde sınava alınır. Ancak bu süre, özrün durumuna göre okul müdürünce uzatılabilir.

Bu durumdaki öğrencilerin sınavları, ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları esaslarına göre yapılır.

SEKİZİNCİ KISIM

Öğrenim Hakkı, Diploma ve Öğrenim Belgesi

Öğrenim Hakkı

MADDE 57 — Özürleri nedeniyle okula devam edemeyen, okula devam ettikleri hâlde iki dönem notu alamayan öğrenciler ile ikinci dönem okula hiç devam etmeyen öğrenciler, o yıla ait öğrenim haklarını kullanmamış sayılır. Ancak öğrenim hakkının kullanılmamış sayılması hâli, orta öğretim süresince iki öğretim yılı ile sınırlıdır. Öğrenim süresi içinde ikinci defa sınıf tekrarı durumuna düşen öğrencilerin öğretim yılı sonunda okulla ilişkisi kesilir.

Mezun olamayan son sınıf öğrencilerinden sınıf tekrarı yapmış olanlar bir, sınıf tekrarı yapmamış olanlar ise iki öğretim yılı daha başarısız oldukları derslerden sorumluluk sınavına girebilir. Bu sınavlar sonunda da başarısız olan öğrencilerin öğretim yılı sonunda okulla ilişkisi kesilir.

Diploma Verilmesi

MADDE 58 — Okulu bitirenlere diploma verilir. Ancak mezun olup ortalama yükseltme sınavına girmek isteyenlerin diplomaları, bu sınavlar sonuçlandıktan sonra düzenlenir.

Diplomaların düzenlenmesinde ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

Öğrenim Belgesi Verilmesi

MADDE 59 – Diploma almaya hak kazanan her öğrenciye; kimliğini, diploma bilgilerini, okul öğrenimi boyunca aldığı dersleri, yıl sonu ders puanları ve notlarını gösteren öğrenim belgesi verilir.

Mezun olmadan okuldan ayrılanlara da öğrenim belgesi verilir. Bu belgede, sınıflara göre aldıkları derslere, yıl sonu ders puanları ve notlarına, ders yılı veya dönem sona ermeden ayrılanlara ayrıca o ders yılındaki derslere ait dönem puan ve notlarına yer verilir.

Mezuniyet puanı ve alanı/dalı

MADDE 60 – Mezuniyet puanı, yıl sonu başarı puanlarının aritmetik ortalamasıdır.

Mezuniyet puanı tespit edilirken bölme işlemi, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

Mezuniyet puanı ve varsa mezuniyet alanı/dalı diplomada belirtilir.

Diploma Tarihi

MADDE 61— Diplomalara;

- Ders kesiminde mezun olanlar ile yetiştirme programları sonunda mezun olanlar için derslerin,
- Ders yılı sonunda mezun olabilecek durumda olmasına rağmen ortalama yükseltme sınavlarına girenler ile ortalama yükseltme ve sorumluluk sınavları sonunda mezun olanlar için sınavların,
- Staj çalışmalarını tamamlayamayan meslekî ve teknik orta öğretim kurumları öğrencilerinin staj çalışmalarının

sona erdiği tarih, diploma tarihi olarak yazılır.

Yurt dışından gelenlerin mezuniyet puanı

MADDE 62 – Öğrenimlerinin bir kısmını yurt dışında yaparak yurda dönen öğrencilerin mezuniyet puanları;

- a) Ülkemizde öğrenim gördükleri yıllara ait yıl sonu başarı puanları ile yurt dışında gördükleri derslerin yıl sonu puanları ve notlarına,
- b) Yurt dışında öğrenim gördükleri okullardan yıl sonu başarı puanları ve notlarının sağlanamaması durumunda, ülkemizde öğrenim gördükleri öğretim yıllarına ait yıl sonu başarı puanlarına göre tespit edilir.

DOKUZUNCU KISIM

İş ve Tatil Günleri

İş ve Tatil Günleri

MADDE 63 — Orta öğretim kurumlarında, ders yılının 180 iş gününden az olmaması esastır. Ders yılının süresi, derslerin başladığı günden kesildiği güne kadar okulun açık bulunduğu günler ile öğrencilerin törenlere katıldıkları resmî ve mahallî bayram günleri sayılarak hesaplanır.

Ders yılı iki döneme ayrılır. Birinci dönem ile ikinci dönem arasında dinlenme tatili verilir. Dinlenme tatili ocak-şubat aylarında iki hafta süreyle yapılır. Öğrencilerin yaz tatili ders yılının bitiminden itibaren başlar.

Öğretim yılının başlaması, yarıyıl tatili ve ders kesimi tarihleri Bakanlıkça belirlenir. Bu tarihler göz önünde bulundurularak hazırlanacak çalışma takvimi, millî eğitim müdürlüklerince düzenlenir ve valilik onayı ile yürürlüğe konur.

3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununa göre okul ve işletmelerde, meslek eğitimi yapılan meslekî ve teknik eğitim kurumlarında bu süre, Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenir.

ONUNCU KISIM

Diğer Hükümleri

Özel Yönetmelik Hükümleri

MADDE 64 — Öğrenci nakil ve geçişleri, Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Nakil ve Geçiş Yönergesi hükümlerince yapılır. Resmî ve özel orta öğretim kurumlarının bu Yönetmelikte bulunmayan özel yönetmeliklerindeki sınıf geçme ile ilgili hükümler saklıdır.

ONBİRİNCİ KISIM

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat, Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

MADDE 65 — 5/9/1995 tarihli ve 22395 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 —2004-2005 Öğretim Yılında hazırlık ve 9 uncu sınıf dışındaki diğer sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrenciler öğrenim hakkı sona erinceye kadar;

- a) Yıl sonu başarı notu genel liseler ile her türdeki meslekî ve teknik liselerde 2.50 den; Anadolu liseleri, Anadolu güzel sanatlar liseleri, Anadolu öğretmen liseleri ve yabancı dil ağırlıklı liselerde 3.00 dan; fen liselerinde Türk Dili ve Edebiyatı dersi ile fen ve matematik gurubu derslerinin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması 3.50 den aşağı olanlar başarısız oldukları tüm derslerden,
- b) Yıl sonu başarı notu genel liseler ile her türdeki meslekî ve teknik liselerde 2.50; Anadolu liseleri, Anadolu güzel sanatlar liseleri, Anadolu öğretmen liseleri ve yabancı dil ağırlıklı liselerde 3.00 ve daha yukarı olmasına rağmen alan/dal derslerinin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması 3.00 dan, Anadolu güzel sanatlar liselerinde 3.50 den aşağı olanlar başarısız oldukları alan/dal derslerinden; fen liselerinde Türk Dili ve Edebiyatı dersi ile fen ve matematik gurubu derslerinin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması 3.50 den aşağı olanlar, başarısız oldukları tüm derslerden
- c) Yıl sonu başarı notu ile başarılı sayılma şartlarını taşıdıkları hâlde bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmünce yıl sonu başarı notu başarılı sayılmayacak derslerden başarısız dersi bulunan öğrenciler yalnız bu derslerden

sorumlu olarak bir üst sınıfa devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 2 — 2004-2005 Öğretim Yılında hazırlık ve 9 uncu sınıf dışındaki diğer sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin sorumlu olduğu dersten sorumluluğu;

- a) O dersin üst sınıfında uygulanan programından başarılı olması,
- b) Sorumluluk sınavı sonunda o dersten en az "Geçer" not alması,
- c) Sorumluluk sınavı sonunda sorumlu derslerinin bulunduğu sınıfın yıl sonu başarı notunun genel liseler ile her türdeki meslekî ve teknik liselerde 2.50; fen liselerinde Türk Dili ve Edebiyatı dersi ile fen ve matematik gurubu derslerinin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalamasının en az 3.50; Anadolu liseleri, Anadolu güzel sanatlar liseleri, Anadolu öğretmen liseleri ve yabancı dil ağırlıklı liselerde en az 3.00; alan/dal derslerinden de sorumlu olduğu ders/dersleri var ise ayrıca alan/dal derslerine ait yıl sonu notlarının ağırlıklı not ortalamasının da en az 3.00; Anadolu güzel sanatlar liselerinde ise en az 3.50 olması durumunda kalker.

Sorumlu olunan dersin üst programında başarılı olunması durumunda sadece bir alt sınıfın programındaki sorumluluk kalkar. Alan/bölüm değiştirmekten dolayı sorumlu duruma düşen öğrencilerin (a) ve (c) bendine göre sorumluluklarının kalkabilmesi için bu derslerden sorumluluk sınavlarına girmeleri zorunludur. Yıl sonu başarı notu ve başarılı sayılamayacak ders/derslerden sorumluluğu bulunan öğrencilerin sorumluluğu, sorumluluk sınavında en az "Geçer" not alınmadıkça kalkmaz.

Alan/bölüm derslerinden sorumlu olarak geçen öğrencilerin sorumlu geçtikleri derslerin üst sınıftaki alan/bölüm dersleri arasında bulunmaması ancak alan/bölüm seçmeli veya seçmeli dersler arasında bulunması ve bu derslerden başarılı olmaları durumunda sorumlulukları kalkar.

GEÇİCİ MADDE 3- 2005-2006 Öğretim Yılında 10, 11 ve 12 nci sınıflarda öğrenim gören öğrencilerden sorumlu dersi/dersleri bulunanlar, sınava girme hakları sona erinceye kadar ikinci dönemin ilk haftasında ve ders kesimini takip eden ilk hafta içinde yapılan sorumluluk sınavlarına da girebilirler. (01/02/2007- 26421 RG)

GEÇİCİ MADDE 4 – 2004-2005 Öğretim Yılında orta öğretim kurumlarında kayıtlı bulunan öğrenciler okulu bitirinceye kadar;

a) Türk Dili ve Edebiyatı dersinin dönem notu; Kompozisyon ayrı, Dil ve Edebiyat ayrı not konusu olmakla birlikte, Türk Dili ve Edebiyatı dersi için bir not olarak öğretim programında belirtildiği şekliyle verilir.

b) Yabancı dil dersinin dönem notu; önünde hazırlık sınıfı bulunan okullarda dinleme-anlama; okuma-anlama, konuşma ve yazma verilen yazılı, sözlü ve varsa ödev puanlarının ağırlıklı ortalaması alınarak verilir.

Diğer okullarda ise yazılı, sözlü varsa ödev puanlarının aritmetik ortalaması nota çevrilerek dönem notu belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 5 – 2006-2007 Öğretim Yılından önce 5'lik not sistemine göre belirlenen yıl sonu başarı ortalamaları, 100'lük sisteme çevrilirken yıl sonu başarı ortalamasına 1.00 eklenir ve çıkan sayı elli bölü üç (50/3) ile çarpılır. Bölme işlemi virgülden sonra iki basamaklı yürütür. (01/02/2007- 26421 RG)

Yürürlük

MADDE 66 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 67 — Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.